

Коррупция-тараққиёт күшандаси

Бугунги кунда дунё ҳамжамиятини ташвишга солаётган коррупция иллатиазалдан давлат ва жамият равнақига тұсқынлик қилиб келаётган омилларданбири ҳисобланади. Коррупция термини лотинча "corruptio" сүзидан келиб чиққан бўлиб, унингэтимологик маъноси "бузиш, сотиб олиш" деган маънени билдиради. Коррупция ҳар қандай давлат ва жамиятнинг сиёсий-иктисодий ривожланишигажиддий путур етказади, давлатнинг конститутциявий асосларини ва қонунаустуворлигини заифлаштиради, пировардида инсон ҳуқуқи ва эркинларинингпоймол бўлишига олиб келади. Бугун демократик жамиятимизнинг долзарб масалаларидан саналувчикоррупция иллатига қарши муросасиз муносабатни шакллантириш, уни томорибилан йўқ қилиш йўлидаги ишлар изчиллик билан давом эттирилиб, унга қарши ҳаракатларнинг ҳуқуқий асоси такомиллаштирилмоқда. Коррупция келтириб чиқараётган оқибатлар жамиятларни ич-ичдан емириб, демократик ва ҳуқуқ устуворлиги асосларига путур етказади, иктисодийривожланишни издан чиқаради, жамият ва давлат учун ўрта хавфли бўлгануюшган жиноятчилик ва терроризмнинг кенг ёйилишига шароит яратиб беради. Коррупция мансаб мавқеидан шахсий мақсадларда фойдаланиш билан боғлиқбўлган ижтимоий ҳуқуқий ҳодисадир. Бу иллат ҳар қандай жамиятнингсиёсий ва иктисодий ривожланишига заар етказади.

Жамиятнинг маънавийахлоқини емиради, қонун устуворлигини кучсизлантиради, фуқароларнингҳуқуқ ва эркинликларини жиддий тарзда бузилишига олиб келади. Шу биланбирга, уюшган жиноятчилик, терроризм ва инсоният хавфсизлигига қаршиқаратилган бошқа таҳдидларнинг ўсишига ёрдам беради. Унинг домигаилинган амалдор шахсий манфаатини давлат манфаатидан устун қўйишинатижасида мамлакатнинг сиёсий ва иктисодий йўлига ҳамда аҳолининггаксарият қисмига тузатиб бўлмайдиган заар етказади, чет элликинвесторларда ҳам ишончсизлик уйғотади ва уларни ҳамкорликдан қайтаради. Бу иллатга қарши курашни жаҳон талаблари асосида шакллантириш мақсадида 2008 йилда мамлакатимиз БМТнинг "Коррупцияга қарши" конвенциясини ратификация қилди ва шу йили "Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг" "Коррупцияга қарши" конвенциясига Ўзбекистон Республикаси қўшилиштўғрисида" ги Қонун қабул қилинган. Ушбу конвенция талаблари коррупцияга ид миллий қонунчиликни яна бир бор таҳлил этиш, зарурий ҳуқуқиймеърларни қабул қилиш ва шу орқали коррупцияга қарши курашсамарадорлигини оширишни назарда тутади. Олий Мажлис томонидан 2011 йилда Жиноий даромадларни легаллаштиришга ватерроризмни молиялаштиришга қарши курашиш бўйича Евросиё гурухитўғрисидаги битимни ратификация қилганлигини кўрсатиб ўтиш лозим. Хусусан, Ўзбекистон Республикасининг "Коррупцияга қарши курашиштўғрисида" ги қонунининг қабул қилиниши, шунингдек Коррупцияга қаршикурашиш бўйича Республика идоралараро комиссиясининг ташкил этилиши вакоррупцияга қарши курашиш бўйича давлат дастурининг қабул қилинганлиги юртимизда коррупция билан боғлиқ ҳуқуқбузарликларинг олдини олишга қаратилган қатор чора-тадбирлар самарадорлигини оширишга хизмат қилибкелмоқда. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 27 майдаги "Ўзбекистон Республикасида Коррупцияга қарши курашиш тизимини янада такомиллаштиришчора-тадбирлари тўғрисида" ги 5729-сонли фармони бу борада изчил саъиҳа қаратилган мантиқий даъвоми бўлиб, бундан кўзланган асосий мақсад юртимизда коррупцияга қарши курашиш тизими самарадорлигини янада ошириш, энг юқори даражадаги қулай инвестиция ва ишбилармонлик мухитини яратишва мустаҳкамлашга қаратилган. Ўзбекистон Республикаси Коррупцияга қарши курашиш агентлиги Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Ўзбекистон Республикасида коррупцияга қаршикурашиш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирларитўғрисида" ги фармонига мувофиқ 2020 йил 29 июнда ташкил этилган. Афсуски, юртимизда бу борада етарлича норматив ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилишига қарамасдан коррупция иллати ўзининг турли кўринишлари билан тараққиётимизга ғов бўлмоқда. Коррупция ва пораҳурлик жамият барқарорлигининг мухим асоси бўлганадолатнинг йўқолишига олиб келади. Биргина ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларнинг кучи билан коррупцияга оид ҳуқуқбузарликларга қарши курашишда ижобий натижаларга эришиш қийин. Шунинг учун кенг жамоатчиликнинг коррупцияга нисбатан муросасизмуносабатни шакллантириш, ҳуқуқий саводхонликни ошириш лозим.

Фарғона вилоят суди судьяси: У.Хўжақулов

2024-03-15 12:40:40